Case management

Průvodce studiem

KAM/NZCAS **AR 2025/2026**

Typ předmětu		povinný předmět profilujícího základu, 1.ročník, LS, zkouška, 4kredity
Forma výuky		kombinovaná forma výuky - přímá / tutoriály a distanční
Rozsah přímé výuky a pokrytí témat		8 výukových hod., 4 hod. přednáška + 4 hod. cvičení, přednášky témata 1-3 a 8,11 cvičení témata 4 - 7 a 9 -10
Cíl předmětu		Studující se seznámí s metodou case management, s jejími cíli, modely, zásadami, postupy koordinace a spolupráce, které vedou ke zvýšení efektivity a kvality péče nejen na úrovni jednotlivce, ale i celého systému služeb napříč různými cílovými skupinami, včetně dětské paliativy. Prostřednictvím skupinových i samostatných úkolů i aktivní spolupráce s odborníky si student osvojí využití této metody pro budoucí praxi.
Výstupy z učení	**Odborné znalosti**	Absolvent předmětu zná teorie case managementu a komplexní psychosociální rehabilitace lidí dlouhodobě duševně nemocných a dalších osob se zvýšenou psychosociální zranitelností i důvody vzniku tohoto přístupu, zná zásady práce s klientem na úrovni individuální sociální práce i práce v systému služeb. Student dále definuje typologii, cíle, modely, principy, postupy a limity case managementu; objasní modely a procesy vytváření sítí pomoci/podpory, umí vysvětlit obsah pojmu multidisciplinární spolupráce. Zná spektrum způsobů zjišťování potřeb klientů a také možnosti jejich naplnění ve spolupráci s aktéry pomoci na různé úrovni spolupráce. Umí vymezit etický rámec tohoto přístupu. Umí popsat a rozumí aktuální situaci využití metody case management v ČR i zahraničí.
	Odborné dovednosti	Absolvent předmětu dovede aplikovat modely case managementu do systému služeb, je schopen navázání a udržení vztahu s klientem, vyhodnocení jeho potřeb a vytváření plánu péče, je schopen intervencí zaměřených na vztah klienta v prostředí, týmové spolupráce, vyjednávání, zprostředkování, monitorování a hodnocení plánu péče na úrovni jednotlivce a v systému služeb, dovede aplikovat metody case management na různé cílové skupiny, využívat postupy při zvyšování kvality péče. Při zjištění nedostatků v systému služeb navrhuje preventivní opatření či opatření k nápravě. Dovede pracovat s případnými etickými dilematy a je schopen vyhledat možnosti pomoci a podpory své profesionální role. Umí využívat výhod multidisciplinární spolupráce a vhodně využívat zásady vytváření sítí v kontextu tohoto přístupu.
Kontakty	**Garant/ka předmětu**	**Mgr. Zuzana Miklušová, Ph.D., zuzana.miklusova@osu.cz, 553 46 3216**
	Vyučující předmětu	**Mgr. Zuzana Miklušová, Ph.D., garantka předmětu, vyučující**
	Konzultace osobní	**kancelář B 424**
	pravidelné	**úterý: 9:00 – 11:00**
	pro kombi	**v den tutoriálu, nebo dle dohody**
		dle dohody
	Konzultace písemné	**Mgr. Romana Frömmelová – extérní vyučující, konzultace písemné -** [redacted]

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

Studijní zátěž / hod. **celkem 120 , z toho:**	Účast na výuce	8
	Samostudium	50
	Příprava na zkoušku	20
	Plnění průběžně zadávaných úkolů (včetně korespondenčních úkolů)	26
	Domácí příprava na výuku	16
	Celkem	**120**

Termíny tutoriálů

21. 2. 2026 Dr. Miklušová,

LF - místnost ZY 101

25. 4. 2026 Dr. Miklušová, Mgr. Frömmelová
LF - místnost ZY 129

e-kurz

Moodle – zkratka **NZCAS**

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

Podmínky pro absolvování předmětu

Kritéria pro úspěšné absolvování předmětu – bodové hodnocení
Studující musí získat min. 51 bodů ze 100 ve složení:

A Podmínky nutné pro přistoupení ke zkoušce

A1: Aktivní přístup ke studiu
A2: Korespondenční úkol
A3: Účast na tutoriálech – min 50% přímé výuky

B Zkouška – písemný závěrečný test (online v Moodle)

K úspěšnému složení je nutná 70% úspěšnost
Obsah zkoušky – okruhy témat 1-11

A1	Min.	5	Max.	10
A2	Min.	15	Max	30
A3	Min.	5	Max	10
B	Min.	26	Max	50
Celkem	Min.	51	Max	100

Zadání korespondenčního úkolu

Na základě vybrané kazuistiky (předložené či vlastní), zhodnoťte

1) jaké jsou potřeby vybraného klienta
2) zdroje v jeho okolí a způsoby jejich využití
3) vytvořte schéma cílů
4) navrhněte plán a harmonogram spolupráce

Předložená kazuistika (vzor) je umístěna v Moodle

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

Kritéria pro hodnocení kvality semestrální práce	**min:15**	**max:30**
Formální kvalita		max 6 bodů
Práce s jazykem/kvalita slovního vyjadřování		0-3
Práce se zdroji/citační norma		0-3
Obsahová kvalita		max 24 bodů
kvalita analýzy potřeb		0-5
kvalita analýzy zdrojů klienta		0-5
kvalita navrženého plánu spolupráce		0-5
kvalita navrženého modelu KoPR		0-5
kvalita argumentace		0-4

Termín pro vložení úkolu studující/m do Moodle	**10.5. 2026**
Termín pro vyhodnocení úkolu vyučující/m	**25.5. 2026**

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

Obsah studia a seznam literatury a dalších zdrojů

	Tématické bloky	Odhad času, který musí studující tématu minimálně věnovat hod.
1	Komplexní (psychiatrická) rehabilitace jako rámec přístupu	4
2	Základní pojmy,cíle a modely case managementu, stručná historie a důvody jeho vzniku	4
3	Praktické zásady case managementu (dále je CM)	3
4	Fáze CM-úvodní fáze	6
5	Intervenční fáze-intervence zaměřené na klienta a prostředí	8
6	Fáze ukončování spolupráce	4
7	Práce v týmu v kontextu CM	6
8	Řízení CM	3
9	Úrovně a příklady CM v ČR	8
10	Community based rehabilitation model (CBR)	2
11	CM v dětské paliativní péči	2
	Celkem	**50**

Povinné zdroje	Zkratka zdroje	Dostupné
Látka prezentovaná v tutoriálech/prezentace	PREZ	Moodle
Kaniová, I. *Case management v péči o duševně nemocné* . Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, 2013.	CMDN	Moodle
Nepustil P., Szotáková, M. Case management se zotavujícími se uživateli návykových látek. Praha:Úřad vlády ČR, 2013. ISBN 978-80-7440-076-6.	CMNL	Moodle
Wilken, J., Hollander, D. *Komplexní přístup k psychosociální rehabilitaci. Výuková modul.* . Komunitní psychiatrie v praxi. Projekt MATRA III. 1999	KOMP	Moodle
Summers, N. Fundamentals of case management practice: skill for the human service. Australia : Brooks/Cole Cengage Learning, 2012	FUND	UK
Janoušková, K. a Nedělníková, D. 2008. Profesní dovednosti terénních soc. pracovníků. Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, 2008	TER	Moodle
Kol. autorů. Základní východiska zavedení koordinované rehabilitace zdravotně postižených v ČR.. Praha : MPSV, 2012.	KOO	Moodle
Szotáková, M. Case management: aktivní zapojení klienta i pracovníka do spolupráce In Sociální práce, 2014/3,. Sociální práce, 2014, 3.s. 61-80. Praha:ASVSP, 2014	AKT	Online
Pěč, O., Probstová, V. Psychózy - psychoterapie, rehabilitace a komunitní péče. Praha : Triton, 2009. ISBN 978-80-7387-253-3.	PSYCH	UK
Poláková K. a Krejčí J. Role case managera v dětské paliativní péči. Pallium, z.ú. 2023.	ELZD	Moodle

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

Doporučené zdroje

Nepustil, P. Případové vedení / case management ve světle postmoderního kolaborativního přístupu. Sociální práce, 1/2011, s.74-80. Praha:ASVSP, 2011	PVED	Online
Lindovská, E. Síťování jako součást práce s lidmi bez domova, Sociální práce, 1/2012, s .102-111. Praha:ASVSP, 2012.	SIT	Moodle
Rothman, J., Sager, J.S. Case management: integrating individual and community practice. Boston : Allyn an Bacon, 1998	INTR	UK
Hawkins, J. W.Nurse-social worker collaboration in managed care: Model of community case management, NY: Springer, c1998.ISBN 0-8261-9830-9	NURS	UK
Schmidbauer, W. Syndrom pomocníka - Podněty pro duševní hygienu v pomáhajících profesích. Praha : Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-369-X.	SYND	UK
Úlehla, I. Umění pomáhat: učebnice metod sociální praxe. Vyd. 3., Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Učebnice pro obor sociální práce. ISBN 80-86429-36-9.	POM	UK
Solařová,H. Case management aneb případové konference v praxi.2.vyd., Benepal, 2013	PKOF	Moodle
Ostatní elektronické zdroje dostupné z Moodle¨	ELZD	Moodle

Organizace výuky

Tématické bloky a studijní zdroje

Odhad času, který musí studující tématu minimálně věnovat v hod. zahrnuje čas na prostudování zdrojů a na vypracování sebehodnotící zpětné vazby

1 Komplexní (psychiatrická) rehabilitace jako rámec přístupu — 4

Klíčová slova: psychosociální rehabilitace, psychiatrická rehabilitace, duševně nemocný, domény komplexní rehabilitace, komunitní péče

Povinné:

KOMP s. 1-22

CMDN s. 2-13

Kontrolní otázky:

1. Co znamená pojem psychiatrická rehabilitace a co bylo důvodem jejího vzniku?
2. Jaké jsou zásadní principy a domény psychiatrické rehabilitace?
3. Vysvětlete pojem komunita a komunitní péče a její rozdíly oproti péči ústav
4. Vysvětlete rozdíl mezi termíny stabilizace-reorientace a reintegrace
5. Kým je tvořena komunikační triáda v procesu psychosociální komunikace?

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

2 Základní pojmy, cíle a modely case managementu, stručná historie a důvody jeho vzniku. 4

Klíčová slova: case management, case manager, výhody a modely case managementu

Povinné:	**PREZ**	**1.tutoriál**
	CMDN	**s.18-29**
	CMNL	**s.13-23**
Doporučené:	**TER**	**s. 305-329**

Kontrolní otázky:

1. Popište vlastními slovy, co znamená pojem case management a v jakých rovinách může být chápán.
2. Jaké role zastává case manager v procesu individuální práce s klientem, v týmu a v celém systému služeb?
3. Který z modelů case managementu považujete za nejvýhodnější a proč?
4. Pro koho je přístup CM určen a jaké jsou jeho výhody?
5. Jaké jsou hlavní důvody vzniku přístupu case management?
6. Čím se vyznačuje FACT model?

3 Praktické zásady case managementu (dále je CM) 3

Klíčová slova: zásady case managementu, prostorový, materiální a organizační kontext, ochrana práv klienta, předávání informací třetí osobě

Povinné:	**PREZ**	**1.tutoriál**
	CMDN	**s. 30-33**
	CMNL	**kap. 3.1**

Kontrolní otázky:

1. Co bude case manager řešit s klientem především?
2. Kdy a jak informovat klienta, že case manager může jednat v rozporu s jeho přáním?
3. Jak omezit možnosti, že CM zneužije svého postavení?
4. Vyjmenujte základní prostorové, materiální a organizační podmínky pro výkon CM.

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

4 Fáze CM-úvodní fáze 6

Klíčová slova: vznik a budování vztahu, mapování situace, assesment, stanovení cílů, plánování

Povinné:	**CMDN**	**s. 34-49**
	CMNL	**kap. 3.2 a 3.3.**
	PREZ	**1.tutoriál**

Kontrolní otázky:

1. Jakým způsobem můžeme oslovit klienty, navázat s nimi spolupráci?
2. Co primárně předchází asertivnímu kontaktování klienta?
3. Definujte pro sebe 3 zásady důležité pro úspěšné navázání spolupráce s klientem. Pojmenujte zároveň své obavy či nejasnosti a hledejte odpovědi v textech.
4. Připomeňte si zásady mapování. Co je pro tuto fázi podstatné?

Zpracujte korespondenční úkol (viz požadavky na absolvování)

5 Intervenční fáze-intervence zaměřené na klienta a prostředí 8

Klíčová slova: intervence zaměřené na klienta a prostředí, vytváření vazeb a zprostředkování péče, monitorování, vyhodnocení

Povinné:	**PREZ**	**2.tutoriál**
	CMDN	**s. 50-60**
	CMNL	**kap. 3.2. a 3.4**
	Doplněno informacemi z Ws s odborníky z praxe	

Kontrolní otázky:

1. Vyjmenujte alespoň 3 zásady, které by měl case manager dodržet při vytváření vazeb a podpůrné sítě.
2. Jakým způsobem dělíme úkoly case managementu ve smyslu příjemců naší podpory?
3. Proč je pro case managera i celý systém služeb tak důležité kontinuální monitorování a hodnocení péče? S jakými problémy se zde může case manager potýkat?
4. Jaké intervence může CM poskytnout ve vztahu ke klientovi? Můžete přizpůsobit svému místu profesního působení.
5. Jaké intervence může CM poskytnout ve vztahu k prostředí klienta? Můžete přizpůsobit svému místu profesního působení.
6. Jaká je role case managera ve vztahu k farmakoterapii?
7. Uveďte alespoň 3 důvody pro zapojení dalších osob (formálních i neformálních pečovatelů) do případu.
8. Co znamenají a jak jsou organizována tzv. případové setkání?
9. Na co je možné zaměřit hodnocení péče (2 směry)?

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

6 Fáze ukončování spolupráce **4**

Klíčová slova: závěrečné hodnocení, plán dalšího postupu, ukončení spolupráce

Povinné: **CMDN** **s. 61**
CMNL **kap. 3.3.3**
PREZ **2.tutoriál**

Kontrolní otázky:

1. Pokuste se definovat kritéria pro ukončení péče.
2. Co by mělo být součástí závěrečného hodnocené péče?

7 Práce v týmu v kontextu CM **6**

Klíčová slova: tým, struktura týmu, proces týmové práce koordinace týmu.

Povinné: **CMDN** **s. 62-76**
CMNL **kap. 3.1.2**
PREZ **2. tutoriál**

Kontrolní otázky:

1. Je-li relevantní, cítíte se být jako sociální pracovníci dobře vybaveni pro pozici case managera? Co je podle Vás Vaší silnou stránkou a které dovednosti byste potřebovali ještě rozvíjet případně získat?
2. Jakým způsobem je řízen tým ve Vaší organizaci?
3. Jaké jsou výhody týmové spolupráce v kontextu CM?
4. Co je výhodou u plně řízeného týmu?
5. Jakým způsobem můžeme definovat vnitřní týmový case management? Co je pro něj typické?
6. Čím jsou typické pasivní týmy? Zkuste sami zapátrat, zda nejste nějakého pasivního týmu sami součástí či nemáte nějaký příklad ve svém okolí.

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

8 Řízení CM **3**

Klíčová slova: vedoucí týmu, koordinátor, vedoucí služby, pracovní strategie týmu

Povinné: **CMDN** **s. 72-79**

Kontrolní otázky:

1. Které faktory vně a uvnitř týmu mohou vážně komplikovat jeho činnost? Jak je možné jim předcházet?
2. Kdo by měl být koordinátorem týmu? Jaké jsou jeho zásadní úkoly?
3. Jaké jsou výhody týmové spolupráce oproti samostatného fungování case managera?
4. Vzpomeňte si na téma 2 a zkuste si zopakovat jaké úrovně může case management mít. Určete pak pro sebe rozdíly v jeho řízení.
5. Zkuste si pro sebe vybrat konkrétní cílovou skupinu, která je Vám blízká a nadefinujte pro ni ideální složení CM týmu. Navrhněte základní pracovní strategii týmu.
6. Jaký rozdíl je mezi klíčovým pracovníkem a case managerem? Jaký je jejich vztah nadřízenosti a podřízenosti?

9 Úrovně a příklady CM v ČR **8**

Klíčová slova: případové a rodinné konference, CM s duševně nemocnými, s uživateli návykových látek, s rodinou

Povinné:

CMNL **kap.4**

PKOF **Prezentace Případové a konference**

Doporučené: **SIT** **s. 102-111**

ELZD **vše co najdete pod tímto tématem v Moodle**

Kontrolní otázky:

1. Koordinátor rodinné konference je odborník z praxí v sociální práci či nezávislý dobrovolník, který pomáhá konferenci uspořádat zejména po technické stránce?
2. Kdo se aktivně podílí na vytvoření plánu v rámci rodinné konference?
3. S jakými cílovými skupinami se můžete v rámci přístupu CM v ČR setkat? Vy sami máte nějakou konkrétní zkušenost?

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.

10 Comunnity based rehabilitation model (CBR **2**

Klíčová slova: CBR model

Povinné: **DP Mgr. Haunerová**

Doporučené: **účast na 2. tutoriálu**

Kontrolní otázky:

1. Jaké jsou principy modelu CBR?
2. Jaké jsou komponenty CBR matrix?
3. Vyjmenujte klíčové aktéry modelu CBR

11 Case management v dětské paliativní péči **2**

Klíčová slova: paliativní péče, hospicová péče, role CM v dětské paliativní péči

Povinné: **Moodle, prezentace k tématu**

Kontrolní otázky:

1. Jaká je role Case managera v dětské paliativní péči?
2. Jaký je rozdíl mezi paliativní a hospicovou péčí?
3. Kdo tvoří multidisciplinární tým v dětské paliativní péči?

Celkem **50**

Tento výukový text byl vytvořen s podporou projektu Nadace rodiny Vlčkových v rámci projektu FSS OU Cesta k dětské paliativní péči – porozumění, hodnoty, spolupráce realizovaného na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v období 09/2024 - 08/2026.